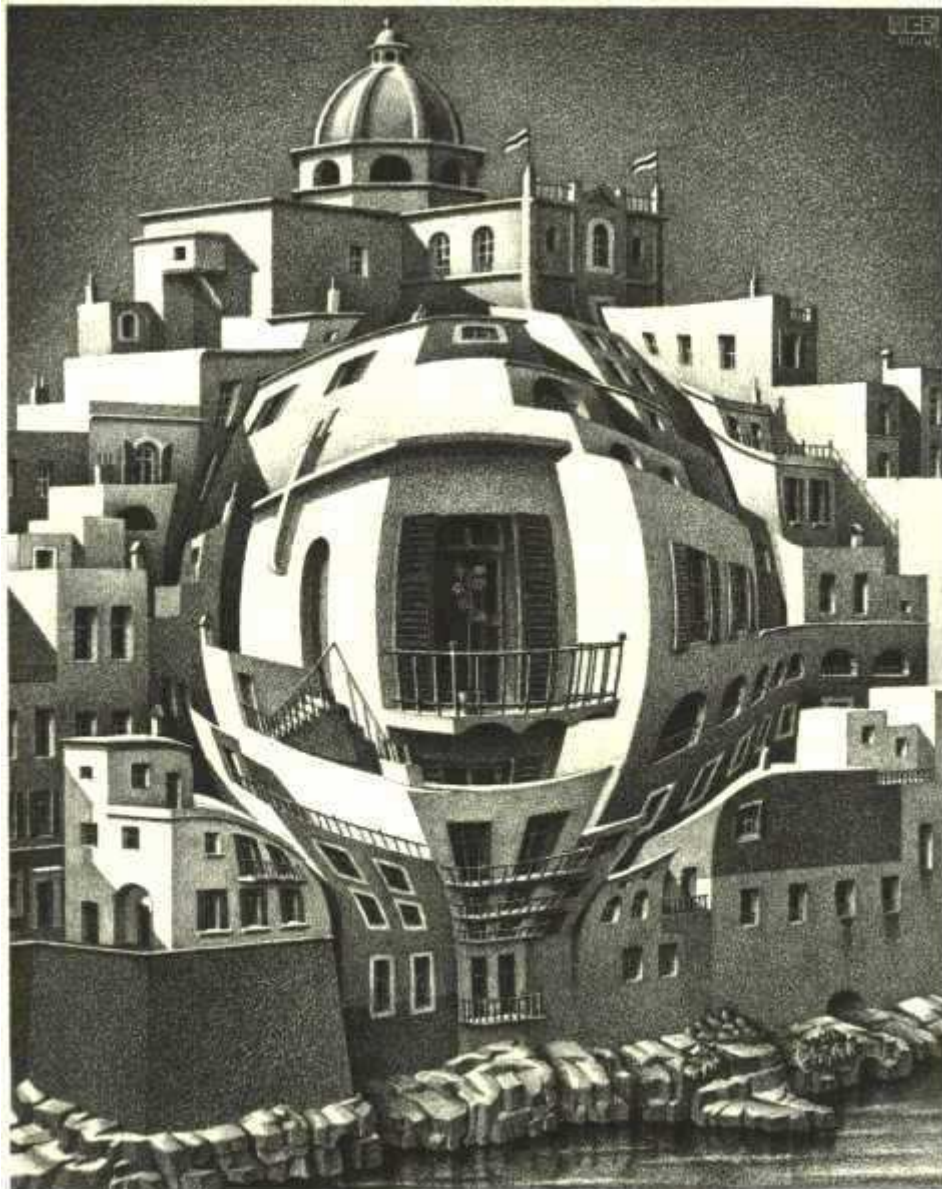

GLOBÀLIUM. MODEL MAJOR

Lluís Maria Xirinacs Damians

GUIA DE CLASSIFICACIÓ DE LES CATEGORIES

Investigació Globàlium. FUNDACIÓ RANDA LLUÍS M. XIRINACS

ÍNDEX

- La **pissarra** de l'univers. Classificació de les categories verdes i aclariments. Pàg. 5 a 9.

22.- Pissarra

221.- CERNENT: c

221.01.- PRÀCTICA. PRA –

221.02.- TEORIA. TEO +

222.- PARENÇA: p

222.03.- NOÛMEN. NOU –

222.04.- FENOMEN. FEN +

223.- TENSIÓ: t

223.05.- SUBJECTE. SUB –

223.06.- OBJECTE. OBJ +

224.- VOLTANT: v

224.07.- PLASMA. PLA –

224.08.- MÓN. MON +

- Les **carreteres** de l'univers. Classificació de les categories negres. Pàg. 10 a 13.

23.- Carreteres

231.- MÈTODE: c, p

231.09.- AMOR. AMO - -

231.10.- EXPERIÈNCIA. EXP - +

231.11.- ANÀLISI. ANA + +

231.12.- SÍNTESI. SIN + -

232.- REVELACIÓ: c, t

232.13.- SENTIMENT. STM - -

232.14.- SIGNE. SGE - +

232.15.- SIGNIFICAT. SGT + +

232.16.- SENTIT. STT + -

233.- UNIVERS: c, v

233.17.- **CAOS. CAS** - -

233.18.- **COSMOS. COS** - +

233.19.- **COSMOVISIÓ. COV** + +

233.20.- **CAOVISIÓ. CAV** + -

234.- CULTURA: p, t

234.21.- **METAPSÍQUICA. MTP** - -

234.22.- **METAFÍSICA. MTF** - +

234.23.- **CIÈNCIA. CIE** + +

234.24.- **ART. ART** + -

235.- RELACIÓ: p, v

235.25.- **CONFINAMENT. CFN** - -

235.26.- **COMUNIÓ. CMN** - +

235.27.- **EXACTITUD. EXC** + +

235.28.- **ATZAR. ATZ** + -

236.- CONSISTÈNCIA: t, v

236.29.- **FELICITAT. FEL** - -

236.30.- **INTENCIÓ. INT** - +

236.31.- **AFINITAT. AFI** + +

236.32.- **BOSÓ. BOS** + -

- Els **territoris** de l'univers. Classificació de les categories roges.

Pàg. 14 a 17.

24.- Territoris

241.- DISCIPLINA: c, p, t

241.33.- **MÍSTICA. MIS** - - -

241.34.- **ÈTICA. ETI** - - +

241.35.- **TÈCNICA. TEC** - + +

241.36.- **PSÍQUICA. PSI** - + -

241.37.- **MÍTICA. MIT** + - -

241.38.- **IDEICA. IDE** + - +

241.39.- **LÒGICA. LOG** + + +

241.40.- **ESTÈTICA. EST** + + -

242.- ESTIL: c, p, v

242.41.- **MAGMA. MGM** - - -

242.42.- **REGNE. RGN** - - +

242.43.- **POLIDESA. POL** - + +

- 242.44.- **TURBULÈNCIA. TRB** - + -
 242.45.- **SUBLIMITAT. SLM** + - -
 242.46.- **HARMONIA. HAR** + - +
 242.47.- **PRECISIÓ. PCS** + + +
 242.48.- **PROBABILITAT. PRB** + + -

243.- CONDICIÓ: c, t, v

- 243.49.- **EMBRIAGUESA. EBR** - - -
 243.50.- **DESIG. DSG** - - +
 243.51.- **OBLIGACIÓ. OBL** - + +
 243.52.- **PRODIGI. PRD** - + -
 243.53.- **FOLLIA. FOL** + - -
 243.54.- **ASTÚCIA. AST** + - +
 243.55.- **CONVENCIÓ. CNV** + + +
 243.56.- **RARESA. RAR** + + -

244.- ACTITUD: p, t, v

- 244.57.- **LETARGIA. LET** - - -
 244.58.- **GENI. GEN** - - +
 244.59.- **ÒRGAN. OGN** - + +
 244.60.- **ORGÓ. ORG** - + -
 244.61.- **TRÀNSIT. TRS** + - -
 244.62.- **AGUDESÀ. AGU** + - +
 244.63.- **FUNCIÓ. FUN** + + +
 244.64.- **ONA. ONA** + + -

- Les **cases** de l'univers. Classificació de les categories blaves i algunes aplicacions. Pàg. 18 a 21.

25.- Cases: c, p, t, v

- 250.65.- **AKAIXA. AKA** - - - -
 250.66.- **ECUMENE. ECU** - - - +
 250.67.- **ECOLOGIA. ECL** - - ++
 250.68.- **ÀPEIRON. APE** - - + -
 250.69.- **PASSIÓ. PAS** - + - -
 250.70.- **COMUNITAT. COM** - + - +
 250.71.- **ECONOMIA. ECN** - + + +
 250.72.- **ACCIÓ. ACC** - + + -
 250.73.- **TIÀMAT. TIA** + - - -
 250.74.- **DIVINITAT. DIV** + - - +
 250.75.- **ARQUETIP. ARQ** + - + +
 250.76.- **ARKHÉ. ARK** + - + -
 250.77.- **GLÒRIA. GLO** + + - -
 250.78.- **BELLESA. BEL** + + - +
 250.79.- **DETERMINACIÓ. DET** + + + +
 250.80.- **INDETERMINACIÓ. IDT** + + + -

22.- LA PISSARRA DE L'UNIVERS

Vist el MODEL MAJOR del *Globàlium* en el seu conjunt, passem ara a descriure les vuitanta categories una a una. Recordem que en la primera part (1) ja hem explicat a fons les vint-i-sis categories del MODEL MENOR. Però aquí hi tornarem a insistir perquè, a més de les relacions superficials (en 2D) de cada categoria amb les veïnes de l'esfera, ara apareixen noves relacions en l'espai 3D. La nostra pissarra de l'univers és una pissarra quatridimensional, és a dir que compta amb quatre díades o dimensions, variables independents entre elles, diferents. El model és obert a ampliacions o reduccions de dimensions però caldrà, en cada cas, provar-ne la major conveniència. Cadascuna és el resultat d'una eixida diferent de la Mònada inicial. És important veure clar que la Mònada inicial és neutra. I pot, d'una banda, replegar-se sobre sí mateixa i, de l'altra, desplegar-se ella mateixa. Cada dimensió té, doncs, dos sentits: el replegament o "simplexitat" (-) i el desplegament o "complexitat" (+) i un punt neutre o "plexe" (0).

221.- CERNENT: c

La primera dimensió pren el nom, potser estrany, de "cernent" i el seu símbol és "c". En català *cerndre*, garbellar, equival al castellà *cerner* i *cernidor*; sedàs equival al francès *cerce*. Ve d'una vella arrel indoeuropea *cr- o *kr- d'on, entre moltes altres derivades, vénen "democràcia", "crani", "crear", "cor", "creure", "créixer", "criar", "crisi", "crítica", "crim", etc. En llatí trobem *cerno*. Es desplega en discerniment o discreció (+c), l'extrem del qual és **TEORIA (TEO)** i en concerniment o concreció (-c), l'extrem del qual és **PRÀCTICA (PRA)**. Abstracció – concreció, ment – realitat, *logos* – *ontos* (ontologia). Recull la important dialèctica sud - nord, gestada lentament en les successives migracions dels excedents de població d'homes originaris, nascuts a l'equador d'Àfrica i dirigits cap a terres més difícils, predominantment nòrdiques. És l'oposició entre la negritud i la resta de la humanitat.

De les quatre dimensions cartesianes de la hiperesfera, la primera, *cernent* (c), té dos sentits: *concreció* (-), cap a baix, que en tallar la hiperesfera pren el nom de "**Pràctica**" i *discerniment* (+), cap a dalt, que en tallar la hiperesfera pren el nom de "**Teoria**".

221.01.- **Concerniment** (-c): **PRÀCTICA**. (fig. 2-29/30/31/28 bis). (=000) (**PRA**).
Força concreta.

221.02.- **Discerniment** (+c): **TEORIA** (fig. 2-26/27/28/28 bis) (*000) (**TEO**).
Forma mental.

222.- PARENÇA: P

La segona dimensió pren el nom de "parença" i el seu símbol és "p". En català, *parença* és el conjunt dels trets exteriors d'una persona o cosa, la manera com es presenta a la vista, sinònim d'"aparença". Ve d'una vella arrel indoeuropea *pr- d'on, entre altres derivacions, vénen "parar", "perfecte", "port/a", "experiència", "empirisme", "per",

“per a”, “pre-“, etc., sempre en el sentit últim de travessar de dins a fora o viceversa. En el nostre model pren un sentit neutre. Reservem per al de fora l’“aparença” o aparició (+p), l’extrem de la qual és **FENOMEN (FEN)**, i per al de dins la “desparença” o desaparició (-p), l’extrem de la qual és **NOÛMEN (NOU)**. Immanència – transcendència, forma – fons, accident – fonament. Recull la important dialèctica orient (-p) - occident (+p), *East and West*, resultat de les difícils comunicacions històriques entre l’Àsia i l’Europa, més meditatius els primers i més observadors els segons. De les quatre dimensions cartesianes de la hiperesfera, la segona dimensió, *parença (p)*, té dos sentits: *aparença (+)*, cap endavant, que en tallar la hiperesfera pren el nom de “**Fenomen**” i *desparença (-)*, cap endarrere, que en tallar la hiperesfera pren el nom de “**Noümen**”.

222.03.- **Desparença** (-p): **NOÛMEN** (fig. 2-35/36/37/34 bis). (0=00) (**NOU**).
Absolut etern.

222.04.- **Aparença** (+p): **FENOMEN** (fig. 2-32/33/34/34 bis). (0*00) **FEN**).
Esdeveniment present.

223.- TENSIÓ: t

La tercera dimensió pren el nom de “tensió” i el seu símbol és “t”. En català “tensió” vol dir acció de tibar o estirar fins a la rigidesa. Ve de l’arrel indoeuropea *ten-, de la qual se’n deriven “tenir”, “tendir”, “tenda”, “tensió”, “atenció”, etc. Es desplega en extensió (+t), l’extrem de la qual és **Objecte (OBJ)** i intensió (-t), l’extrem de la qual és el **Subjecte (SUB)**. Animisme – mecanicisme, “substància extensa i substància pensant” de Descartes, “raciovitalisme” d’Ortega i Gasset, relació ment – cos. Industrialisme anglosaxó i subjectivisme semita i eslau.

De les quatre dimensions cartesianes de la hiperesfera, la tercera dimensió, *tensió (t)*, té dos sentits: *extensió (+)*, cap a la dreta, que en tallar la hiperesfera pren el nom d’“**Objecte**” i *intensió (-)*, cap a l’esquerra, que en tallar la hiperesfera pren el nom de “**Subjecte**”.

223.05.- **Intensió** (-t): **SUBJECTE** (fig. 2 - 41/42/43/40 bis). (00=0) (**SUB**).
Consciència personal.

223.06.- **Extensió** (+t): **OBJECTE** (fig. 2-38/39/40/40 bis). (00*0) (**OBJ**).
Extensió constant.

224.- VOLTANT: v

La quarta dimensió pren el nom de “voltant”. En català, “que dóna voltes o roda a l’entorn d’un centre”. Ve del llatí *volvo* “rodar”. L’arrel indoeuropea és *vol-, d’on deriven “volta”, “evolució”, “voluta”, “volum”, “voluble”, “desenvolupament”, “hèlix”. En el nostre model es desplega en “evolució” (+v), l’extrem de la qual és **MÓN (MON)**, i “involució” (-v), l’extrem de la qual és **PLASMA (PLA)**. L’univers desplegat i

evolució fins als nostres dies *versus* l'univers inicial i avui replegat o involucionat en els racons més bàsics i radicals de la matèria.

De les quatre dimensions cartesianes de la hiperesfera, la quarta dimensió, *voltant* (*v*), té dos sentits: *evolució* (+), que en tallar la hiperesfera pren el nom de “**Món**” i *involució* (-), que en tallar la hiperesfera pren el nom de “**Plasma**”.

224.07.- **Involució** (-v): **PLASMA** (fig. 2 – 47/48/49/46 bis). (000=) (**PLA**). Sintagma nominal: **Germen radical**.

224.08.- **Evolució** (+v): **MÓN** (fig. 2 – 44/45/46/46 bis). (000*) (**MON**). Sintagma nominal: **Plenitud madura**.

* Hi ha doncs vuit punts cardinals (**P1**) (D1). És imprescindible, per a la comprensió i per al bon funcionament del model, mantenir la independència mútua dels vuit punts cardinals, no confondre uns amb altres. En tots els casos de dependència o confusió es practica un reduccionisme que empetiteix l'espai mental i, en conseqüència, impedeix superar oposicions bloquejades. Per separar clarament i evitar el contagi de dues posicions **P1** veïnes hi interposem un **P2**, que ja explicarem en l'apartat següent (23). Aquest paràgraf (225) n'és, doncs, una introducció.

225.00.- Se solen confondre **PRA** i **OBJ** sota la idea de realitat bàsica, realitat objectiva, les coses, l'objectivitat, el realisme. **PRA** és realitat intuïtiva concreta, mixta de constants i variables, mixta d'objecte i subjecte. **OBJ** és realitat elaborada, construïda, mixta d'intuïció i abstracció, constant, no variable, no subjectiva. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **SGE** (232.14).

225.01.- Se solen confondre **PRA** i **FEN** sota la idea de realitat immediata, *sense data*, (dades primàries). Però el **FEN** no és primari, conté un grau mitjà d'abstracció selectiva respecte del conjunt de la realitat primera total i no té cap mena de profunditat de la qual la **PRA** en gaudeix en grau mig. El **FEN** és essencialment variable, la **PRA**, no. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **EXP** (231.10).

225.02.- Se solen confondre **SUB** i **FEN** sota la idea molt occidental i actual que només som allò que veiem o fem. El **SUB** és la vivència pura autònoma, el **FEN** és la vivència de quelcom exterior al subjecte. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **ART** (234.24).

225.03.- Es confonen **FEN** i **OBJ**, perquè no es distingeix prou bé entre temps i espai, entre els accidents o aspectes variables de les coses i llur estructura o aspectes constants. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **CIE** (234.23).

225.04.- Es confonen **OBJ** i **TEO** en les actituds idealistes que prenen l'objecte per la seva forma o definició o que creuen existents les idees. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **SGT** (232.15).

225.05.- Es confonen **FEN** i **TEO** en les actituds excessivament analítiques que substitueixen l'aspecte “resistent” del fenomen per la seva protocolització o que

confonen la ment pura amb els protocols observacionals. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **ANA** (231.11).

225.06.- Es confonen **SUB** i **TEO** quan es parla de subjecte transcendental i es titlla la raó de subjectiva. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **STT** (232.16).

225.07.- Es confonen **PRA** i **SUB** quan es priva d'autodeterminació el subjecte o d'espontaneïtat la pràctica. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **STM** (232.13).

225.08.- Es confonen **PRA** i **NOU** si es creuen idèntics origen i fonament, simplicitat i unitat. El noümen és mancat d'aparença. La pràctica, d'abstracció. Un i altre són confosos pels contemplatius poc pràctics o pels pràctics poc contemplatius Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **AMO** (231.09).

225.09.- S'interfereixen **OBJ** i **NOU** en les metafísiques substancialistes del realisme. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **MTF** (234.22).

225.10.- S'identifiquen fàcilment i equivocada **SUB** i **NOU**, a l'Índia, dins de la noció espiritual d'*Atman* que nega el lliure albir del subjecte o dins dels personalismes lligats a occident amb la transcendència. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **MTP** (234.21).

225.11.- Se superposen **NOU** i **TEO** a la Grècia hel·lenística, en la noció de *logos* i en la filosofia cristiana antiga i medieval en la noció de Verb, segona persona de la Trinitat. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **SIN** (231.12).

225.12.- **OBJ** i **PRA** són fàcilment confosos pel realisme ingenu que creu que la realitat no mental és com la veiem. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **SGE** (232.14).

225.13.- **PRA** i **MON** són identificades pels pragmàtics poc madurs o pels que es creuen madurs però són poc pragmàtics. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **COS** (233.18).

225.14.- La confusió entre **OBJ** i **MON** apareix quan es perd de vista la base humanista de l'artificialitat o la necessitat de l'artificialitat. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **AFI** (236.31).

225.15.- **SUB** i **MON** se superposen en l'orgull de la voluntat de poder. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **INT** (236.30).

225.16.- **FEN** i **MON** són substituïbles en les ments afebrades dels teleaddictes, dels *mass media* addictes, dels qui cerquen distraccions evasives del món, o dels "completament" informats. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **EXC** (235.27).

225.17.- **NOU** i **MON** junts constitueixen el cel dels utòpics romàntics de totes les tradicions. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **CMN** (235.26).

225.18.- **TEO** i **MON** barrejats són l'aliment de sectaris, fanàtics i doctrinaris. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **COV** (233.19).

225.19.- **PRA** i **PLA** confusos superposen l'origen terrenal amb l'origen còsmic, però, paradoxalment, l'origen humà és concret i el còsmic, només el sabem semiabstracte. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **CAS** (233.17).

225.20.- **OBJ** i **PLA** confusos indiquen la ignorància microfísica de la física clàssica. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **BOS** (236.32).

225.21.- **SUB** i **PLA** són barrejats pels feliços egoistes, pels panxacontents, pels irresponsables. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **FEL** (236.29).

225.22.- **FEN** i **PLA** són vistos sinònims pels ordenadors de l'inordenable. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **ATZ** (235.28).

225.23.- **NOU** i **PLA** són indistingibles pels indistingits. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **CFN** (235.25).

225.24.- **TEO** i **PLA** s'agraden en les ments tèrboles. Entremig, per ben separar-les, hi intercalem **CAV** (233.20).

226.- És important, fins i tot dins del mateix model, considerar la relativització dels vuit punts cardinals triats. Se'n podrien triar altres vuit qualsevol, també perpendiculars (independents) entre si com a fonamentals i els vuit proposats esdevindrien derivats. Exemples d'octets possibles en el mateix model:

226.1.- **ART** – **MTF**, **CIE** - **MTP**, **COV** – **CAS** i **COS** – **CAV**.

226.2.- **EXC** – **CFN**, **CMN** – **ATZ**, **STT** – **SGE** i **STM** – **SGT**.

226.3.- **INT** – **BOS**, **AFI** – **FEL**, **ANA** – **AMO** i **EXP** – **SIN**.

23.- LES CARRETERES DE L'UNIVERS

Després d'establir els vuit punts cardinals (verds), les vuit “grans metròpolis” –**TEO / PRA, FEN / NOU, OBJ / SUB, MON / PLA-**, que delimiten la pissarra quadridimensional de l'univers, passem a comunicar-los entre ells mitjançant els vint-i-quatre trams d'autopista possibles (fig. 0-5). Entre dos punts cardinals veïns cada tram és de 90°. Podem agrupar convencionalment els trams de quatre en quatre, de manera que formin cada quatre un cercle màxim o meridià i, en total sis cercles màxims canònics –c/p, c/t, c/v, p/t, p/v, t/v-. Com es pot veure els punts de cada cercle màxim canònic representen variacions de diferents dimensions preses de dues en dues. Al mig de cada tram i a 45° de cada extrem, hi trobem una categoria nova de color negre. Pel fet d'haver-hi vint-i-quatre trams hi haurà vint-i-quatre categories negres, agrupades de quatre en quatre, segons els sis cercles màxims canònics perpendiculars entre si. Aquestes categories negres, intercalades entre dues verdes veïnes, les separen i així impedeixen una possible confusió entre elles, pròpia de qui no està avesat a treballar amb tantes dimensions (225). Estem acostumats a conceptualitzar el conjunt de posicions variables d'una dimensió recta, així el conjunt dels diferents graus euclidians entre **Teoria** i **Pràctica** rep el nom de *cernent* i respon a un concepte que inclou els dos sentits contraris, com “temperatura” inclou fred i calor. Però no estem acostumats a pensar com a concepte unitari un cercle màxim que va d'una categoria determinada i després de passar per l'antiterme retorna a la mateixa categoria per la banda contrària. Si hem d'arribar a adquirir una mentalitat corba i tancada, ens hi haurem d'anar acostumant.

231.- MÈTODE: Cernent – Parença (c, p)

Per començar prenem en consideració el joc circular: **FEN – ANA – TEO – SIN – NOU – AMO – PRA – EXP – FEN** (fig. 0-5-21), on varien pitagòricament *cernent* i *parença*. Recull les diferents maneres de tractar (“Mètode”) la realitat: mètodes amorós, experimental, analític i sintètic

231.09.- **Concerniment – Desparença** (-c, -p): **AMOR**. (fig. 2-59/60/61/52 bis). (= = 00) (AMO). **Força concreta de l'absolut etern.**

231.10.- **Concerniment – Aparença** (-c, +p): **EXPERIÈNCIA** (fig. 2-56/57/58/55 bis). (= *00) (EXP). **Força concreta de l'esdeveniment present.**

231.11.- **Discerniment – Aparença** (+c, +p): **ANÀLISI** (fig. 2-50/51/52/52 bis). (**00) (ANA). **Forma mental de l'esdeveniment present.**

231.12.- **Discerniment – Desparença** (+c, -p): **SÍNTESI**. (fig. 2-53/54/55/55 bis). (*=00) (SIN). **Forma mental de l'absolut etern.**

232.- REVELACIÓ: Cernent – Tensió (c, t)

Ara considerem el joc circular: **OBJ** – SGT – **TEO** – STT – **SUB** – STM – **PRA** – SGE – **OBJ** (fig. 0-5-22), on varien pitagòricament *cernent* i *tensió*. Assignarem al cercle sencer el nom de “Revelació”. Recull els diferents elements de revelar la realitat: elements emocional, sígnic o semiòtic, significatiu racional o definitori i del sentit intel·ligent o endevinatori.

232.13.- **Concerniment – Intensió** (-c, -t): **SENTIMENT** (fig. 2-71/72/73/64 bis). (=0=0) (STM). **Força concreta de la consciència personal.**

232.14.- **Concerniment – Extensió** (-c, +t): **SIGNE**. (fig. 2-68/69/70/67 bis). (=0*0) (SGE). **La força concreta d’una extensió constant.**

232.15.- **Discerniment – Extensió** (+c, +t): **SIGNIFICAT** (fig. 2-62/63/64/64 bis). (*0*0) (SGT). **Extensió constant de la forma mental.**

232.16.- **Discerniment – Intensió** (+c, -t): **SENTIT** (fig. 2-65/66/67/67 bis). (*0=0) (STT). **Consciència personal de la forma mental.**

233.- UNIVERS: Cernent – Voltant (c, v)

Ara prenem en consideració el joc circular: **MON** – COV – **TEO** – CAV – **PLA** – CAS – **PRA** – COS – **MON**. (fig. 0-5, 23), on varien pitagòricament *cernent* i *voltant*. Assignarem al cercle sencer el nom d’“Univers”. Recull els diferents conjunts per tal de compendiar (“Univers”) la realitat: conjunts universals caòtic, còsmic, de la cosmovisió i de la visió caòtica.

233.17.- **Concerniment – Involució** (-c, -v): **CAOS** (fig. 2-83/84/85/76 bis). (=00=) (CAS). **Germen radical de la força concreta.**

233.18.- **Concerniment – Evolució** (-c, +v): **COSMOS** (fig. 2-80/81/82/79 bis). (=00*) (COS). **Plenitud madura de la força concreta.**

233.19.- **Discerniment – Evolució** (+c, +v): **COSMOVISIÓ** (fig. 2-74/75/76/76 bis). (*00*) (COV). **Forma mental de la plenitud madura.**

233.20.- **Discerniment – Involució** (+c, -v): **CAOVISIÓ** (fig. 2-77/78/79/79 bis). (*00=) (CAV). **Forma mental del germen radical.**

234.- CULTURA: Parença – Tensió (p, t)

Entrem al joc circular: **OBJ** – CIE – **FEN** – ART – **SUB** – MTP – **NOU** – MTF – **OBJ** (fig. 0-5-24), on varien pitagòricament *parença* i *tensió*. Assignarem al cercle sencer el

nom de “Cultura”. Recull les diferents grans branques amb què la cultura ha tractat la realitat: la sacralitat, la filosofia, la ciència i l’art.

234.21.- **Despareença – Intensió** (-p, -t): **METAPSÍQUICA** (fig. 2-95/96/97/88 bis). (0= =0) (MTP). **Fecundació entre esperits.**

234.22.- **Despareença – Extensió** (-p, +t): **METAFÍSICA** (fig. 2-92/93/94/91 bis). (0=*0) (MTF). **L’essència de cada objecte.**

234.23.- **Apareença – Extensió** (+p, +t): **CIÈNCIA** (fig. 2-86/87/88/88 bis). (0**0) (CIÈ). **Coneixement i tractament de la realitat física formalment i experimentalment rigorosos.**

234.24.- **Apareença – Intensió** (+p, -t): **ART** (fig. 2-89/90/91/91 bis). (0*=0) (ART). **Coneixement i tractament amb rigor estètic de la realitat psíquica, interior i vivencial.**

235.- RELACIÓ: Pareença – Voltant (p, v)

Prenem en consideració el joc circular: **MON** – **EXC** – **FEN** – **ATZ** – **PLA** – **CFN** – **NOU** – **CMN** – **MON** (fig. 0-5-25), on varien pitagòricament *pareença* i *voltant*. Assignarem al cercle sencer el nom de “Relació”. Recull les diferents maneres de relacionar-se les diferents parts de la realitat: nul·la, total, precisa i confusa.

235.25.- **Despareença – Involució** (-p, -v): **CONFINAMENT** (fig. 2-107/108/109/100 bis). (0=0=) (CFN). **Germen radical de l’absolut etern.**

235.26.- **Despareença – Evolució** (-p, +v): **COMUNIÓ** (fig. 2-104/105/106/103 bis). (0=0*) (CMN). **Absolut etern de la plenitud madura.**

235.27.- **Apareença – Evolució** (+p, +v): **EXACTITUD** (fig. 2-98/99/100/100 bis). (0*0*) (EXC). **Plenitud madura de l’esdeveniment present.**

235.28.- **Apareença – Involució** (+p, -v): **ATZAR** (fig. 2-101/102/103/103 bis). (0*0=) (ATZ). **Imprevisibilitat d’un esdeveniment o procés.**

236.- CONSISTÈNCIA: Tensió – Voltant (t, v)

Prenem en consideració el joc circular: **MON** – **AFI** – **OBJ** – **BOS** – **PLA** – **FEL** – **SUB** – **INT** – **MON** (fig. 0-5-26), on varien pitagòricament *tensió* i *voltant*. Assignarem al cercle sencer el nom de “Consistència”. Recull la diferent qualitat o consistència de la realitat: feliç, intencional, lligada i fosa.

236.29.- **Intensió – Involució** (-t, -v): **FELICITAT** (fig. 2-119/120/121/112 bis). (00= =) (FEL). **Germen radical de la consciència personal.**

- 236.30.- **Intensió – Evolució** (-t, +v): **INTENCIÓ** (fig. 2.- 116/117/118/115 bis).
(00=*) (INT). **Plenitud madura de la consciència personal.**
- 236.31.- **Extensió – Evolució** (+t, +v): **AFINITAT** (fig. 2-110/111/112/112 bis) p.
(00**) **AFINITAT (AFI). Plenitud madura de l'extensió constant.**
- 236.32.- **Extensió – Involució** (+t, -v): **BOSÓ** (fig. 2-113/114/115/ 115 bis). (00*=)
(BOS). **Germen radical de l'extensió constant.**

24.- ELS TERRITORIS DE L'UNIVERS

En la pissarra (22) del MODEL MAJOR hi ha vuit centres principals d'atracció (categories de color verd), corresponents als vuit punts cardinals esmentats, equidistants entre veïns (90°). Hem establert una xarxa bàsica lineal de trams de carreteres (vint-i-quatre), tots iguals, de 90° cadascun, entre cada dos punts cardinals veïns. N'han resultat sis cercles canònics màxims (360°), perpendiculars entre ells, que hem anomenat: I. Mètode (231), II. Revelació (232), III. Univers (233), IV. Cultura (234), V. Relació (235) i VI. Consistència (236). En el punt mig de cada tram hem fixat un centre de segon ordre (en total: 24 categories de color negre), que vénen definits per les dues categories primàries verdes situades en els dos extrems del seu tram.

Ara fem un pas més. Cada tres punts cardinals veïns verds determinen una superfície territorial en forma de triangle, els tres costats del qual vénen formats pels tres trams de carretera que els uneix, en el punt mig dels quals trobem sengles punts secundaris negres. D'aquesta divisió del territori, en surten trenta-dos triangles rectangles (angles i costats de 90°), regulars (equilàters) i iguals, en el baricentre dels quals situem un centre de tercer ordre (en total: 32 categories de color roig), que vénen definits tant per les tres categories primàries verdes situades en els tres vèrtexs del triangle, com per les tres categories secundàries negres situades al mig de cadascun dels seus costats. Cada vuit triangles contigus configuren una esfera. Els 32 triangles presos vuit a vuit constitueixen quatre esferes canòniques màximes, perpendiculars entre elles (fig. 0-7), que anomenem: I. Disciplina (241), II. Estil (242), III. Condició (243) i IV. Mena (244).

241.- DISCIPLINA: Cernent – Parença – Tensió (c, p, t)

La primera (I) esfera canònica de variables *cernent*, *parença* i *tensió* recull les diferents disciplines (“Disciplina”) amb què és tractada la realitat: mística, ètica, tècnica, psíquica, mítica, ideica, lògica i estètica. És formada segons la distribució de la primera esfera de la figura “Les quatre esferes canòniques”.

- 241.33.- Concerniment – Desparença – Intensió (-c, -p, -t): **MÍSTICA: MIS.** (PRA-NOU-SUB). **L'experiència espiritual de la realitat transcendent. Sentiment noümenic.**
- 241.34.- Concerniment – Desparença – Extensió (-c, -p, +t): **ÈTICA: ETI.** (PRA-NOU-OBJ). **Hàbit nostrat. Exigències del conjunt de la realitat física i mística.**
- 241.35.- Concerniment – Aparença – Extensió (-c, +p, +t): **TÈCNICA: TEC.** (PRA-FEN-MON). **Ciència pràctica.**
- 241.36.- Concerniment – Aparença – Intensió (-c, +p, -t): **PSÍQUICA: PSI.** (PRA-FEN-SUB). **Realitat manifesta vivencial.**
- 241.37.- Discerniment – Desparença – Intensió (+c, -p, -t): **MÍTICA: MIT.** (TEO-NOU-SUB). **Ment transcendent vivencial. Expressió lliure transcendent.**

- 241.38.- **Discerniment – Desparença – Extensió** (+c, -p, +t): **IDEICA: IDE.** (TEO-NOU-OBJ). **Ment transcendent estructurada. Exigències del conjunt de les idees.**
- 241.39.- **Discerniment – Aparença – Extensió**: (+c, +p, +t) **LÒGICA: LOG.** (TEO-FEN-OBJ). **Ment manifesta estructurada.**
- 241.40.- **Discerniment – Aparença – Intensió** (+c, +p, -t) **ESTÈTICA: EST.** (TEO-FEN-SUB). **Expressió formal lliure. Jocs d'imatges subjectives.**

242.- ESTIL: Cernent – Parença – Voltant (c, p, v)

La segona (II) esfera canònica de variables *cernent*, *parença* i *voltant* recull les diferents maneres (“Estil”) de tractar la realitat: magmàtic, segons el regne, polit, turbulent, sublim, harmònic, precís i segons probabilitat. És formada segons la distribució de la segona esfera de la figura “Les quatre esferes canòniques”.

- 242.41.- **Concerniment – Desparença – Involució** (c, -p, -v): **MAGMA: MGM.** (PRA-NOU-PLA). **Realitat transcendent plàsmica.**
- 242.42.- **Concerniment – Desparença – Evolució** (-c, -p, +v): **REGNE: RGN.** (PRA-NOU-MON). **Realitat transcendent mundana.**
- 242.43.- **Concerniment – Aparença – Evolució** (-c, +p, +v): **POLIDESA: POL.** (PRA-FEN-MON). **Realitat manifesta mundana.**
- 242.44.- **Concerniment – Aparença – Involució** (-c, +p, -v): **TURBULÈNCIA: TRB.** (PRA-FEN-PLA). **Realitat manifesta plàsmica.**
- 242.45.- **Discerniment – Desparença – Involució** (+c, -p, -v): **SUBLIMITAT: SLM.** (TEO-NOU-PLA). **Ment transcendent plàsmica.**
- 242.46.- **Discerniment.- Desparença – Evolució** (+c, -p, +v): **HARMONIA: HAR.** (TEO-NOU-MON). **Ment transcendent mundana.**
- 242.47.- **Discerniment – Aparença – Evolució** (+c, +p, +v): **PRECISIÓ: PCS.** (TEO-FEN-MON). **Ment manifesta mundana.**
- 242.48.- **Discerniment – Aparença – Involució** (+c, +p, -v): **PROBABILITAT: PRB.** (TEO-FEN-PLA). **Ment manifesta plàsmica.**

243.- CONDICIÓN: Cernent – Tensió – Voltant (c, t, v)

La tercera (III) esfera canònica de variables *cernent*, *tensió* i *voltant* recull els diferents estats que condicionen (“Condicció”) la captació de la realitat: d'embriaguesa, desitjós,

obligat, prodigios, foll, astut, convencional i rar. És formada segons la distribució de la tercera esfera de la figura “Les quatre esferes canòniques”.

- 243.49.- Concerniment – Intensió – Involució (-c, -t, -v): **EMBRIAGUESA: EBR.** (PRA-SUB-PLA). Realitat vivencial plàsmica.
- 243.50.- Concerniment – Intensió – Evolució (-c, -t, +v): **DESIG: DSG.** (PRA-SUB-MON). Realitat vivencial mundana.
- 243.51.- Concerniment – Extensió – Evolució (-c, +t, +v): **OBLIGACIÓ: OBL.**(PRA-OBJ-MON). Realitat estructurada mundana.
- 243.52.- Concerniment – Extensió – Involució (-c, +t, -v): **PRODIGI: PRD.** (PRA-OBJ-PLA). Realitat estructurada plàsmica.
- 243.53.- Discerniment – Intensió – Involució (+c, -t, -v): **FOLLIA: FOL.** (TEO-SUB-PLA). Ment vivencial plàsmica.
- 243.54.- Discerniment – Intensió – Evolució (+c, -t, +v): **ASTÚCIA: AST.** (TEO-SUB-MON). Ment vivencial mundana.
- 243.55.- Discerniment – Extensió – Evolució (+c, +t, +v): **CONVENCIÓ: CNV.** (TEO-OBJ-MON). Ment estructurada mundana.
- 243.56.- Discerniment – Extensió – Involució (+c, +t, -v): **RARESA: RAR.** (TEO-OBJ-PLA). Ment estructurada plàsmica.

244.- ACTITUD (MENA): Parença – Tensió – Voltant (p, t, v)

La quarta (IV) esfera canònica de variables *parença*, *tensió* i *voltant* recull els diferents tarannàs (“Actitud”) en la captació i transformació de la realitat: letàrgic, genial, orgànic, orgònic, en trànsit, agut, funcional i vibratori. És formada segons la distribució de la quarta esfera de la figura “Les quatre esferes canòniques”.

- 244.57.- Desparença – Intensió – Involució (-p, -t, -v): **LETARGIA: LET.** (NOU-SUB-PLA). Transcendència vivencial plàsmica.
- 244.58.- Desparença – Intensió – Evolució (-p, -p, +v): **GENI: GEN.** (NOU-SUB-MON). Transcendència vivencial mundana.
- 244.59.- Desparença – Extensió – Evolució (-p, +t, +v): **ORGAN: OGN.** (NOU-OBJ-MON). Transcendència estructurada mundana.
- 244.60.- Desparença – Extensió – Involució (-p, +t, -v): **ORGÓ: ORG.** (NOU-OBJ-PLA). Transcendència estructurada plàsmica.
- 244.61.- Aparença – Intensió – Involució (+p, -t, -v): **TRÀNSIT: TRS.** (FEN-SUB-PLA). Manifestació vivencial plàsmica.

- 244.62.- Aparença – Intensió – Evolució (+p, -t, +v): **AGUDESA: AGU.** (FEN-SUB-MON). Manifestació vivencial mundana.
- 244.63.- Aparença – Extensió - Evolució (+p, +t, +v): **FUNCIÓ: FUN.** (FEN-OBJ-MON). Manifestació estructurada mundana.
- 244.64.- Aparença – Extensió - Involució (+p, +t, -v): **ONA: ONA.** (FEN-OBJ-PLA). Manifestació estructurada plàsmica.

25.- LES CASES DE L'UNIVERS

En la pissarra (22) del Model Major hi ha vuit centres principals d'atracció (categories de color verd), corresponents als vuit punts cardinals esmentats, equidistants entre veïns (90°). Hem establert una xarxa bàsica lineal de trams de carreteres (vint-i-quatre), tots iguals, de 90° cadascun, entre cada dos punts cardinals veïns. N'han resultat sis cercles canònics màxims (360°), perpendiculars entre ells, que hem anomenat: I. Mètode (231), II. Revelació (232), III. Univers (233), IV. Cultura (234), V. Relació (235) i VI. Consistència (236). En el punt mig de cada tram hem fixat un centre de segon ordre (en total: 24 categories de color negre), que vénen definits per les dues categories primàries verdes situades en els dos extrems del seu tram.

Hem fet un pas més. Cada tres punts cardinals veïns verds determinen una superfície territorial en forma de triangle, els tres costats del qual vénen formats pels tres trams de carretera que els uneix, en el punt mig dels quals trobem sengles punts secundaris negres. D'aquesta divisió del territori en surten trenta-dos triangles rectangles (angles i costats de 90°), regulars (equilàters) i iguals, en el baricentre dels quals hem situat un centre de tercer ordre (en total: 32 categories de color roig), que ve definit tant per les tres categories primàries verdes situades en els tres vèrtexs del triangle, com per les tres categories secundàries negres situades al mig de cadascuna de les seves arestes. Cada vuit triangles contigus configuren una esfera. Els 32 triangles presos vuit a vuit constitueixen quatre esferes canòniques màximes, perpendiculars entre elles, que anomenem: I. Disciplina (241), II. Estil (242), III. Condió (243) i IV. Actitud (Mena) (244).

Ara fem el darrer pas. Cada quatre punts cardinals verds determinen un volum "edificat", una "casa" en forma de tetraedre, els quatre costats del qual vénen formats pels quatre triangles de territori que els uneix, en el baricentre dels quals hem posat sengles punts de tercer ordre de color roig. D'aquesta divisió del total de l'espai de la hiperesfera sencera surten setze tetraedres rectangles (angles i arestes de 90°), amb cares que són triangles equilàters, i que els setze són tetraedres regulars i iguals, en el baricentre dels qual situem un centre de quart ordre (en total: 16 categories de color blau), que ve definit tant per les quatre categories primàries verdes situades en els quatre vèrtexs del tetraedre, com per les sis categories secundàries negres situades al mig de cadascuna de les seves sis arestes, com també per les quatre categories terciàries roges situades en el baricentre de cadascun dels seus quatre costats. Tots els tetraedres plegats configuren la hiperesfera (250) amb les seves quatre dimensions *cernent*, *parença*, *tensió* i *voltant* : c, p, t, v. (fig. 0-14/15).

250.- Cernent – Parença – Tensió – Voltant (c, p, t, v)

250.65- **Concerniment – Desparença – Intensió – Involució** (-c, -p, -t, -v): **AKAIXA**: **AKA**. (PRA-NOU-SUB-PLA). **Realitat transcendent vivencial plàsmica.**

250.66- **Concerniment – Desparença – Intensió – Evolució** (-c, -p, -t, +v): **ECUMENE**: **ECU**.(PRA-NOU-SUB-MON). **Realitat transcendent vivencial mundana.**

- 250.67.- **Concerniment – Desparença – Extensió – Evolució** (-c, -p, +t, +v):
ECOLOGIA: ECL. (PRA-NOU-OBJ-MON). **Realitat transcendent**
estructurada mundana.
- 250.68.- **Concerniment – Desparença – Extensió – Involució** (-c, +p, +t, -v):
ÀPEIRON: APE. (PRA-NOU-OBJ-PLA). **Realitat transcendent**
estructurada plàsmica.
- 250.69.- **Concerniment – Aparença – Intensió – Involució** (-c, +p, -t, -v):
PASSIÓ: PAS. (PRA-FEN-SUB-PLA). **Realitat manifesta vivencial**
plàsmica.
- 250.70.- **Concerniment – Aparença – Intensió – Evolució** (-c, +p, -t, +v):
COMUNITAT: COM. (PRA-FEN-SUB-MON). **Realitat manifesta vivencial**
mundana.
- 250.71.- **Concerniment – Aparença – Extensió – Evolució** (-c, +p, +t, +v):
ECONOMIA: ECN. (PRA-FEN-OBJ-MON). **Realitat manifesta**
estructurada mundana.
- 250.72.- **Concerniment – Aparença – Extensió – Involució** (-c, +p, +t, -v):
ACCIÓ: ACC (PRA-FEN-OBJ-PLA). **Realitat manifesta estructurada**
plàsmica.
- 250.73.- **Discerniment – Desparença – Extensió – Involució** (+c, -p, -t, -v):
TIÀMAT: TIA. (TEO-NOU-SUB-PLA). **Ment transcendent vivencial**
plàsmica.
- 250.74.- **Discerniment – Desparença – Intensió – Evolució** (+c, -p, -t, +v):
DIVINITAT: DIVINITAT, DIV (TEO-NOU-SUB-MON). **Ment transcendent**
vivencial mundana.
- 250.75.- **Discerniment – Desparença – Extensió – Evolució** (+c, -p, +t, +v):
ARQUETIP: ARQ. (TEO-NOU-OBJ-MON). **Ment transcendent**
estructurada mundana.
- 250.76.- **Discerniment – Desparença – Extensió – Involució** (+c, -p, +t, -v):
ARKHÉ: ARK. (TEO-NOU-OBJ-PLA). **Ment transcendent estructurada**
plàsmica.
- 250.77.- **Discerniment – Aparença – Intensió – Involució** (+c, +p, -t, -v):
GLÒRIA: GLO. (TEO-FEN-SUB-PLA). **Ment manifesta vivencial**
plàsmica.
- 250.78.- **Discerniment – Aparença – Intensió – Evolució** (+c, +p, -t, +v):
BELLESA: BEL (TEO-FEN-SUB-MON). **Ment manifesta vivencial**
mundana.

- 250.79.- **Discerniment – Aparença – Extensió – Evolució** (+c, +p, +t, +v):
DETERMINACIÓ: DET (TEO-FEN-OBJ-MON). **Ment manifesta**
estructurada mundana.
- 250.80.- **Discerniment – Aparença – Extensió – Involució** (+c, +p, +t, -v):
INDETERMINACIÓ: IDT. (TEO-FEN-OBJ-PLA). **Ment manifesta**
estructurada plàsmica.

26.- ALGUNES APLICACIONS

- **Teoria del coneixement:** el conflicte “Ment – cos”, “Jo – cervell” (esquema cúbic).
 Conflicte: experiència (sentits, verificació tècnica i psíquica) / imperiència (noumen, verificació ètica i mística).
 Analítica: (esquema D2, aigua, esquemes D3, D4) .
 Definicions (exemple “pràctica”).
 Eixamplament de les dimensions mentals.
 Pensament corb.
- **Filosofia:** el conflicte ètica convencional / ètica natural.
 Conflicte metafísic i científico-metafísic: els objectes de la ciència.
Història de la filosofia: (esquemes de pensament global).
- . **Psicologia**, test, cartes, procediments, orientació professional.
- **Ciència** (esquema).
- **Pedagogia**.
- **Medicina i teràpia:** kata i ana plasma (esquema).
- **Diàleg intercultural** (esquema, mapa).
- **Teologia:** el conflicte de “La fe salva”. És bo d’avisar, malgrat les aparences, que aquesta caritat catòlica, que salva, és la mateixa fe protestant, que salva. La fe protestant, extreta de gairebé tots els escrits de Pau de Tars, no és la fe catòlica, compendi de veritats revelades; és la suma de fe, esperança i caritat en el sentit catòlic i, per tant, salvadora universal com la caritat catòlica. L’equivoc entre fe catòlica i fe protestant ha alimentat terribles divisions històriques, alienes al ver sentit de l’Amor u i comú.
 Iniciació, pastoral: (esquema de diferents religions), (esquemes genèrics: individual i col·lectiu).
- **Sociologia, demòtica i política:** (cub sòcic).
- **Arquitectura**, etc.
- **Economia i empresa** (esquema tetraèdric).
- **Hipertext, diccionari i enciclopèdia integrats**.
- **Temes de llibres**.

Lluís Maria Xirinacs Damians . GLOBÀLIUM. MODEL MAJOR
 Classificació de les categories.

Investigació Globàlium. FUNDACIÓ RANDA **LLUÍS M. XIRINACS**
 A la portada: **M. C. Escher. Balcó, 1945, litografia.**